

Výroba čalouněných sedadel a opěradel židlí (kód: 33-011-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Výrobce čalouněných sedadel a opěradel židlí
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů čalouněných sedadel a opěradel židlí	3
Přípravné práce pro zhotovování čalouněných sedadel a opěradel židlí	3
Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů z pěnových materiálů	3
Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě	3
Strojové dělení tvarovacích a kypřicích materiálů v čalounické výrobě	3
Zhotovování potahů čalouněných sedadel a opěradel židlí na šicích strojích	3
Zhotovování nosných základů čalounění sedadla a opěradla	3
Zhotovování tvaru čalounění sedadla a opěradla	3
Potahování sedadla a opěradla židlí	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3
Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2014

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů čalouněných sedadel a opěradel židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst náčrty a výkresy konkrétního výrobku, včetně 3D zobrazení, prokázat znalost měr v metrické soustavě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit půdorysné rozměry sedadla pro daného uživatele podle jeho rozměrů a hmotnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit rozměry a tvar opěradla podle stanovené funkce konkrétního výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovování čalouněných sedadel a opěradel židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby čalounění sedadel a opěradel židlí podle typologie a předpokládaného uplatnění židle	Písemné a ústní ověření
b) Uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem, připravit pomůcky pro konkrétní výrobek	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit hlavní a pomocné materiály, popsat jejich vlastnosti a důvody použití	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zvolit a připravit strojní zařízení při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vytvořit šablony a stříhové plány podle zadaných rozměrů a výkresové dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit spotřebu všech materiálů, rozměřit materiály a zakreslit předlohy	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Při sestavování stříhového plánu textilie respektovat vzor a směr textilie, srážlivost materiálu a přídavky na švy	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Při sestavování stříhového plánu usně prohlédnout a posoudit s vyloučením vad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů z pěnových materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit nářezový plán pro pěnové dílce s ohledem na použité typy pěnových materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhotovit stříhový plán pro pomocné materiály	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystříhnout nebo vyříznout díly podle šablony nebo dle zakresleného stříhu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Pomocí ručních řezacích strojů rozdělit zadaný materiál v souladu se zásadami BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Strojové dělení tvarovacích a kypřicích materiálů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyříznout pomocí ručního řezacího stroje tvar sedadla nebo opěradla z tvarovacích nebo kypřicích materiálů v souladu se zásadami BOZP a PO	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Zhotovování potahů čalouněných sedadel a opěradel židlí na šicích strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení stroje při dodržení zásad BOZP, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu, vybrat vhodné nitě, velikost a druh jehly k zhotovovaným potahům sedadla a opěradla	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést zadané operace na šicích strojích v souladu se zásadami BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování nosných základů čalounění sedadla a opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Upravit nepružné nosné základy sedadla a opěradla při dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhotovit pružné základy sedadla a opěradla při dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování tvaru čalounění sedadla a opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit a spojit tvar sedadla ze zvolených pružicích, tvarovacích a kypřicích materiálů se základem při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vytvořit a spojit tvar opěradla ze zvolených pružicích, tvarovacích a kypřicích materiálů se základem při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Potahování sedadla a opěradla židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Potáhnout sedadlo a opěradlo židle při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Začistit a dokončit potahování sedadla a opěradla	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady kontroly v celém procesu výroby a skladování	Písemné a ústní ověření
b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat zásady označování výrobků podle platných právních předpisů	Písemné a ústní ověření
d) Popsat způsoby balení výrobků podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat veškeré technické údaje	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vypočítat potřebné údaje při respektování ergonomických zásad	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby, odpadu apod.	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady v čalounictví a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů dřeva a dřevních materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
b) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit vznik a druhy odpadů kypřících materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
d) Objasnit vznik a druhy odpadů potahových, dekoračních a technických textilií, usní, syntetických náhrad usní včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
e) Definovat i jiné než přímé materiálové odpady (např. likvidace použitých nožů a nástrojů)	Písemné a ústní ověření
f) Roztřídit odpady vzniklé při výrobě nebo opravě zadaného výrobku a navrhnout jejich recyklaci a likvidaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce uchazeč zhotoví:

- čalouněné sedadlo židle s pružným podkladem – potah useň
- čalouněné opěradlo židle – potah useň
- čalouněné sedadlo židle s pevným podkladem – potah textile

Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce, vzhledu a funkčnosti zhotoveného výrobku, ke znalosti čalounických materiálů a ke znalosti údržby čalouněných výrobků.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- e) Profesionální kvalifikace *výroba čalouněných sedadel a opěradel židlí* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let odborné praxe v oblasti výroby čalouněných sedadel a opěradel nebo ve výrobě čalouněného nábytku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu, odpovídající velikosti s rozvodem el.energie a stlačeného vzduchu s platnými revizemi, osvětlením, splňující normy BOZP a PO a minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- technologické postupy, nákresy a výkresy židlí a jejich čalounění
- nosné materiály základu: rámy, padesky, popruhy textilní, popruhy pryžotextilní, vlnité pružiny opěradlové a sedadlové
- pružinové kostry pro sedadla: různé druhy, např. minibonnel nebo pružinová kostra s pružinami v sáčcích
- textilie, usně, koženky, výplňové materiály, dílce polyuretanových (PUR) pěn různých druhů, hustot a tvrdostí, obdobné tvarovací a kypřicí materiály
- textilní pomocné materiály, např. zdrhovadla, stuhové uzávěry, stuhy, prýmky, pruženky, třapce, šňůry, strojové a ruční nitě (více druhů - min. 3 a od každého druhu více barev - min. 4), lemovací proužky, vyšívací nitě, aplikace, značkovky, zdobné prvky
- lepidlo pro spojování čalounických materiálů, vybavení k nanášení lepidla
- měřicí, kreslicí a pro šití potřebné pracovní pomůcky včetně rýsovacích potřeb
- základní vybavení pracoviště pro zhotovení stříhů a šablon
- stříhací technika a pracovní pomůcky, tj. stříhací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké krejčovské, ruční elektrický řezací stroj s kotoučovým nožem, ruční elektrický řezací stroj s přímým nožem apod.
- vybavení k potahování sedadel a opěradel
- technické vybavení k balení výrobků, balicí materiály
- elektrické šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj jednojehlový se stehem vázaným, průmyslový šicí stroj se stehem vázaným dvoujehlový
- strojové jehly (min. balení 10 ks k příslušnému šicímu stroji, šitému a šicímu materiálu)
- čalounická sponkovačka pneumatická nebo elektrická nebo akumulátorová nebo mechanická
- průmyslové spojovače vhodné do příslušných sponkovaček a s přiměřeným tvarem hrotu a délkou nožek vzhledem k zpracovávaným materiálům
- čalounické kladívko, čalounické hřebíčky vhodné k zpracovávaným materiálům
- vytahovač hřebíků a průmyslových spojovačů (kozí nožka)
- špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- vypichovač
- ochranné pracovní prostředky dle požadavků BOZP
- potřeby k udržování čistoty na pracovišti
- přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Cech čalouníků a dekoratérů

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy

BPP spol. s r. o.

AKSAMITE spol. s r. o.

Čalounictví Bednář